Fintables

Yabancı Akımı BIST’e Nereden Giriyor, Nasıl Yayılıyor?

18.11.2026

Bir önceki yazıda yabancı yatırımcı davranışını uzun dönem rejimler üzerinden ele almış, 2009–2017 dönemindeki banka ağırlıklı giriş fazından 2018–2024 dönemindeki yapısal çıkış fazına ve 2025 sonrası tematikleşen dönüşe uzanan hattı tartışmıştık. Bu kez aynı yabancı akımlarını farklı bir açıdan okumak istedik: Yabancı yatırımcı Borsa İstanbul’a geri döndüğünde ya da risk azalttığında hangi tip hisseleri ilk işlem kapısı olarak kullanıp sonrasında içeride nasıl bir rotasyon döngüsü başlatıyor?

Bu soruya yanıt ararken, odak noktamızı şirketlerin endeks üyeliği, piyasa değeri ve likiditesi gibi yapısal kırılımlara çevirdik. Çünkü pratikte yabancı yatırımcının kararını belirleyen unsur çoğu zaman bir hikâyeden önce işlem yapılabilirlik oluyor: Hangi havuzda hızlı pozisyon alınabiliyor, hangi havuzda hızlı pozisyon kapatılabiliyor?

1) Endeks Bazında: Girişin de Çıkışın da Anahtarı BIST 30

Verilerin bize söylediği ilk ve en net gerçek şu: Piyasaya net para girişi olan aylarda yabancı akımlarının ana kanalı açık ara BIST 30. Tıpkı girişlerde olduğu gibi, risk iştahının daraldığı veya pozisyonların küçültüldüğü dönemlerdeki çıkışların ağırlığı da yine aynı endekste toplanıyor. Bu tablo, BIST 30’un sadece trend başladığında ilk yükselen vitrin olmasının ötesinde, endeksin yabancı yatırımcı için bir likidite havuzu işlevi gördüğüne işaret ediyor.

2) BIST 30 Etkisi"nin Altındaki Asıl Mekanizma: Boyut ve Likidite

BIST 30'un piyasadaki en büyük ve en likit hisseleri temsil ettiği, yabancı yatırımcının da ilk adresinin burası olduğu zaten bilinen bir piyasa gerçeği. Biz de bu kapsamda araştırmamızı endeks sınırlarından arındırıp, doğrudan büyüklük (piyasa değeri) ve likidite boyutlarına taşıdık. Bu şekilde arka plandaki mekanizma çok daha net okunabiliyor: Giriş aylarında net akımın %78,7’si beklendiği gibi doğrudan büyük ve yüksek likiditeli hisselerde oluşuyor. Çıkış aylarında ise bu segmentin dominasyonu azalmak bir yana, daha da artarak %80,8 seviyesine çıkıyor. Kısacası paranın asıl adresi, hissenin hangi endekste yer aldığından ziyade doğrudan işlem yapılabilirlik kapasitesi. BIST 30'un verilerde bu kadar baskın görünmesinin sebebi de tam olarak bu. Endeks, yabancı fonların operasyonel mecburiyet duyduğu Büyük × Yüksek Likidite havuzunun Borsa İstanbul'daki en net karşılığı.

Örnek (2026 Ocak):

2026 Ocak’taki yabancı girişi yaklaşık +1,99 milyar $. Bu girişin %88’i Büyük×Yüksek Likidite segmentinde gerçekleşiyor. Hisse bazında da çekirdek havuz net: AKBNK (+267M$), KCHOL (+218M$), YKBNK (+201M$), TUPRS (+200M$), GARAN (+158M$) gibi isimler girişin lokomotifleri.

3) Kesintisiz Giriş Dönemlerinde Tabana Yayılım

Araştırmamızın bir diğer odak noktası ise işin rotasyon boyutu oldu: Yabancı girişi süreklilik kazandığında, para ana havuzdan çıkıp alt gruplara doğru bir yayılım gösteriyor mu? Bu dinamiği ölçmek için, 3 ay ve daha uzun süren kesintisiz yabancı girişi dönemlerini ayrı bir örneklem olarak ele aldık ve akım kompozisyonunun aylar ilerledikçe nasıl evrildiğini inceledik. Verilere baktığımızda iki farklı faz gördük:

İlk Faz (Net ve Tutarlı Konsantrasyon)

Kesintisiz girişlerin ilk 4-5 ayında tablo son derece istikrarlı bir seyir izliyor. Piyasa değeri büyük şirketlerin ve yüksek hacimli grubun payı ezici şekilde baskın. Farklı net giriş dönemlerinde bu tablonun neredeyse hiç değişmemesi, ilk ralli dalgası büyük ve likit havuzda başlar kuralının istatistiksel olarak oldukça sağlam çalıştığını gösteriyor.

İkinci Faz (Rotasyon)

Yabancı yatırımcıların net giriş serisi uzadığında ise (özellikle 6. ay civarında) akımın bir bölümünün en büyük ve likit havuzdan çıkıp orta segmente doğru genişlemeye başladığına dair işaretler alıyoruz. Elbette bu yayılım her dönemde standart bir takvimle çalışmıyor, bazı rallilerde daha erken başlarken bazılarında daha geç veya daha sınırlı kalabiliyor. Ancak ortaya çıkan genel resim oldukça net: İlk dalgada büyük ve likit havuz doluyor; ralli uzayıp risk iştahı arttıkça yatırımcılar yeni hikayelerin ve daha yüksek getiri potansiyelinin peşine düşerek parayı daha geniş bir alana yaymaya başlıyor.

Örnek (2012 Haz–2013 Oca, 8 ay kesintisiz giriş):

Bu uzun soluklu yabancı para girişinin ilk evresinde akımın ana taşıyıcıları, beklendiği üzere çekirdek havuz olarak tanımlanan hisseler oluyor. Bankacılık tarafında GARAN, AKBNK ve ISCTR; holdinglerde KCHOL ve SAHOL; yüksek likiditeli sanayi tarafında TUPRS, telekomda ise TCELL gibi büyük ölçekli isimler öne çıkıyor. Seri uzayıp ikinci faza geçildiğinde ise kompozisyonda dikkat çekici bir değişim başlıyor ve piyasa genelinde daha geniş bir katılım sinyali oluşuyor. Nitekim Aralık 2012 verileri, orta likidite segmentinde net alımların belirginleştiğine işaret ediyor. Bu dönemde AKSEN, AYGAZ, DOAS, TTRAK, TRGYO ve CIMSA gibi hisseler öne çıkan örnekler arasında yer alıyor.

Bu raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum, istatistiki şekil ve bilgiler hazırlandığı tarih itibari ile mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin doğruluğu ve bunların yatırım kararlarına uygunluğu tarafımızca garanti edilmemektedir. Bu bilgiler belli bir getirinin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir. Alım satım kararını destekleyebilecek yeterli bilgiler burada bulunmayabilir. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu nedenle bu sayfalarda yer alan bilgilerdeki hatalardan, eksikliklerden ya da bu bilgilere dayanılarak yapılan işlemlerden, yorum ve bilgilerin kullanılmasından doğacak her türlü maddi/manevi zararlardan ve her ne şekilde olursa olsun üçüncü kişilerin uğrayabileceği her türlü doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan dolayı Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. ile bağlı kuruluşları, çalışanları, yöneticileri ve ortakları sorumlu tutulamaz. Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir.